

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

✧ POLITIKAI NAPILAP ✧

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL: PIAC-UTCA 49

Verdunnél tovább folynak a harcok

A franciák ellentámadásai Douaumontnál összeomlottak — A németek 170 négyzetkilométert foglaltak el Verdun arcvonalán — Tüzérségi harcok Ypern környékén — Sikeres német előretörések a Riga—Dünaburg fronton

Verdun fölött változatlan hevességgel tart a csata. A támadók tegnap is a franciák voltak: megújították rohamaikat a német kézre jutott Douaumont páncélerőd ellen, de minden vitéségük hiábavalónak bizonyult. — Verdun erődvonalának északkeleti sarokoszlopát nem tudták elragadni a hódítóktól és csak áldozataik növekedtek, amelyek pedig már eddig is rettenetes számokat mutatnak. A németek biztosan tartják új állásaikat és a franciák keserűséggel állapíthatják meg, hogy Douaumont és Verdunnek többi erődműve a németek birtokában csakugyan megvívhatatlanok.

Azt is megállapíthatják továbbá a franciák, hogy szövetségeseik nem sok jelét mutatják segítési szándékuknak. Talán még leginkább az angolok tesznek úgy, mintha segíteni akarnának. Erre vall a német vezérkarnak az a közlése, hogy Ypern vidékén tüzerharcok folynak. Az olaszok semmit sem sinálnak; igaz, hogy még nem igen térhettek magukhoz abból az ájulásból, amelybe Durazzo elvesztése miatt estek. Az orosz hadszíntéren is tovább tart a nyugalom, kivéve a Riga—Dünaburg frontot, itt azonban szintén a németeknek, bár kisebb-szerű, sikeres vállalkozása törte meg a csendet.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

Höfer jelentése

Budapest, március 2. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A főhadiszállás hivatalos jelentése:

Sehol sem történt lényegesebb esemény. HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A verduni csata

A francia ellentámadás megblusult

Berlin, március 2. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

A helyzet általánosságban nem változott. Az Yser-területen az ellenség főképp tüzérségi tevékenységet fejtett ki.

A Maas keleti partján Douaumont erődnél a franciák embereiket újból hiábavaló ellentámadási kísérletben áldozták fel.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A németek térhódítása Verdunnél

Berlin, március 2. (Magyar Távirati Iroda.) Illetékes helyen kijelentik, hogy a német csapatok a Verdun körüli harcokban február 21-ike óta 170 négyzet kilométernyi területet foglaltak el, vagyis négyszeresét annak a területnek, amelyet a franciák 1915. őszén a Champagneban indított három hetes offenzívájuk alatt visszafoglalni képesek voltak.

A németeket a mostani harcokban csekély veszteség érte.

Verdun északi és keleti része, különösen az északi erődök vannak a németek birtokában. A Woëvre-síkon a német csapatok a Cote Lorraine lábáig haladtak előre.

Verdun pusztulása

Páris, március 2. A Petit Journal ismerteti Verdun lövetésének pusztító hatását. A bombázás következtében főleg Belleville külváros és a szomszédos városrészek szenvedtek. A történelmi nevezetességű müut kapuja rombadőlt, továbbá sok pompás magánépület, valamint egész sor középület is.

Páris népét megnyugtatták

Páris, március 2. A Havas-ügynökség a Journal de Débats egy cikkét közli, mely a következőket mondja: Egy nagy háború csak nagy csatákkal végződhetik, ennél fogva nem szabad, hogy a verduni csata bámulatba vagy izgalomba ejtsen bennünket. Teljes a bizalmunk aziránt, hogy a csata be fogja bizonyítani a világnak, hogy Németország nem képes áttörni vonalunkat.

Rotterdam, március 2. Londonból jelentik: A Westminster Gazette vigasztalni igyekszik a lakosságot a verduni csata miatt és ezt mondja: „Majdnem bizonyosak lehetünk arról, hogy Verdun nem fog elesni.”

A franciák órlási veszteségei

Berlin, március 2. A Vossische Zeitung arról értesül Londonból, hogy a francia hadsereg a verduni csatában február 28-ig 63,000 embert vesztett halottakban, sebesültekben és foglyokban.

Támadás az entente hadvezetősége ellen

Gent, március 2. Párisból jelentik: Briand miniszterelnök parlamenti körök előtt kijelentette, hogy az általános helyzetről csak napok múlva lehet nyilatkozni. Feltűnést kelt, hogy Rousset alezredes, az ismert katonai kritikus, aki Joffre, Castelnau és Haig tábornokokat mindaddig jóindulattal kezelte, most megütközését fejezi ki a miatt, hogy ezekben a kritikus napokban nincs meg a kellő egyetértés a legfelsőbb hadvezetőség egyes tényezői között.

Sarrailt Verdunhoz rendelik

Athén, március 2. Szalonikiből érkezett hírek szerint Sarrail tábornokot az esetben, ha a németek a görög határon nem kezdenek offenzívát, Verdunhoz rendelik.

(Mint ismeretes, Sarrail tábornok volt a parancsnoka a Franciaország északkeleti arcvonalán operáló hadseregnek és 1915. szeptember elején küldték Szalonikibe, amikor az entente megkezdte balkáni expedícióját. — A francia közvélemény általában elégedetlen volt Sarrail működésével és ez az elégedetlenség éles szavakban jutott kifejezésre, amikor a német trónörökös hadserege tavaly augusztusban az argonnei erdőségben nevezetes sikereket vívott ki.)

Boulangier veje német hadifogoly

Gent, március 1. (Magyar Távirati Iroda.) Driant őrnagy, Boulangier veje, a Verdunnél folyó harcok közben elütt. Valószínűleg német hadifogságba esett. Driant fanatikus híve volt apósa revanche-eszméinek és legbuzgóbb segítőtársa volt Delcassé volt külügyminiszternek a háború előkészítésében.

URANIA

Péntek — Szombati — Vasárnap
március 3-4-5.

Amerika

lány 3.

Egy dollárkirálynő
csodálatos kalandjai

A VADNYUGATON

3 részben.

Istenem a pénzem

vígjáték 2 felvonásban.

Az áldozat

drama.

A szerelmes postás

humoros.

Előadások kezdése 5, 7 és 9
órákor pontos helytérrel.

APOLLO

Ma, pénteken

Előadások 5 és 7 órákor

mészkélt, 9 órákor

rendes helytérrel.

Szenzációs kettős

szereplés!

Fern Andia

szereplésével

AZ ASSZONY

LEIKRE

nagy dráma

4 felvonásban.

Asta Nielsen

szereplésével

Brilliansok

detektív-komédia

3 felvonásban.

Legújabb háborús képek

ered. harctéri felvételek.

A buvárhajó-háború második éve

Berlin, március 2. *Persins* szolgálaton kívüli kapitány a *Berliner Tageblatt*-ban összefoglalja a német buvárhajó-háborúnak az ellenséges kereskedelem ellen elért eredményeit és a következő érdekes prognózist állítja föl a jövőre nézve: *Buvárhajóink 600 hajót súlyosztettek el, 1,2 millió tonna tartalommal, egészen máig, azaz a buvárhajók kereskedelmi háborújának első évében, amely pedig az egészen új-szerű hadviselés bevezetését tekintendő és bizonyos mértékben mint a rendkívül nehéz szolgálat tanulási időszaka volt. Legközelebb remélhetőleg látni fogjuk tengerészetünk eddigi tapasztalatainak gyümölcseit. E tapasztalatok sikeres érvényesítése, kapcsolatban buvárhajóink természetszerű kvalitatív és kvantitatív előrehaladásával, az ellenségeinkre gyakorolt gazdasági nyomás révén, remélhetőleg közelebb visz bennünket a békekötéshez.*

Előlyesztett francia hadihajó

Genf, március 1. (Magyar Távirati Iroda.) A lyoni *Progres* jelenti: *Egy francia cirkáló hétfőn eredménytelenül tüzelt egy ellenséges buvárhajóra. Másnap a buvárhajó megtorpedózta a francia cirkálót, amely állítólag elsüllyedt. Legénysége megmenekült.*

Az orosz háború**Német sikerek a rigai fronton**

Budapest, március 2. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:*

Az arcvonalt északi részén a tüzési harcok helyenkint nagyobb élénkséget értek el. Előreink kisebb vállalkozása az ellenséges biztosító osztagok ellen sikerrel jártak.

Mitautól északnyugatra egy orosz repülőgépet légi harcban legyőztünk; a bennülőkkel együtt kezünkre került.

Repülőink sikeresen támadták meg a molo-decnoi vasúti telepeket.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.**Botrányos leleplezések a dumában****Az orosz belügyminiszter bukás előtt**

Stockholm, március 2. A dumában a muzulmán *Tefkelow* és a szociálista *Csenkel* ismertették azokat a borzasztó kegyetlenkedéseket, melyeket az orosz közigazgatás és az orosz katonaság a muzulmán lakossággal elkövet. A kormány sokat beszél az örmény borzalmakról, a saját eljárása azonban bizonyára sokkal rosszabb.

Friedmann képviselő az egész országban lefolyt zsidó-pogromokat ismertette.

Owalewski fejtegette a szövetségesekhez való viszonyt és legnagyobb elégedettségének adott kifejezést Angliával szemben. Anglia kizárólag tengeri háborút visel, a szárazföldön csak a maga háza kapuját védelmezi. Calaisben és Franciaországban egyáltalán csak *Párisra* gondolnak és a többi hadszíntéren csak jelentéktelen erővel vesznek részt. Oroszország ilyen szövetségesek kedvéért pazarolja a saját erejét. *Olaszország nem számít* és csak a *Németország elleni hadüzenettel* tehetné jóvá előbbi mulasztásait. *A szövetségesek közös párisi haditanácsa semmi javulást sem ígér*, mert mindig egy hatalom tartja kezében a vezetést.

Maklakow az oroszoknak *Lengyelországban* elkövetett hibáiról beszél, ahol az orosz hivatalnokok hajmeresztő módon garázdálkodtak. Még rosszabbak voltak az állapotok *Galicában*; alig vonultak be ide a seregek, amikor egy *rothadt hivatalnok-sereg* küldtek az új területekre. Amikor az orosz Csinownik-kar

megérkezett, az orosz rezsim európai botrányúrá vált, amely miatt még utódaink is szenvedni fognak.

A дума folyosóin azt beszélük, hogy *Cihwostow belügyminiszter bukása küszöbön áll.*

A balkáni harcter**A német jelentés**

Berlin, március 2. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:*

Nincs ujság.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.**Essad pasa Durazzo elestéről**

Genf, március 1. (Magyar Távirati Iroda.) A párisi *Journal* munkatársa beszélgetést folytatott *Essad* pasával a durazzoi harcok lefolyásáról. *Essad* pasa azt mondta, hogy *a monarchia tüzésége olyan hatásos volt, hogy az olaszoknak vissza kellett vonulniok Durazzoból.*

A szerb és montenegrói csapatrészek

Rotterdam, március 2. A Havas-ügynökség jelenti Korfuból: A biztonságba helyezett szerb és montenegrói csapatok létszáma most 18,200 ember. Ezek közül 13,500 ember Korfu szigetén tartózkodik.

Az entente államcsínyt tervez Görögországban

Szófia, március 2. Szófiába érkezett hírek közlik, hogy *Sarrail* tábornok meghívta a görög királyt a szalonikii erődítések megtekintésére. Ehez a hírhez itt megjegyzik, hogy *ha a király elfogadná a meghívást, úgy az entente államcsínyt idézne elő Görögországban: Venizelost a görög köztársaság elnökévé proklamálnák és a királyt Szalonikiben hadifogolylyá nyilvánítanák, míg az entente ügynökei fölkelest szítanának a görög fővárosban.*

A brassói német konzul Románia magatartásáról

Kolozsvár, március 2. A *Kolozsvári Hirlap* munkatársa beszélgetett *Hans von Lerchen* brassói német konzullal *Románia magatartásáról*. A konzul a következő kijelentéseket tette:

— *Románia magatartása tekintetében úgy látom a helyzetet, hogy most már teljesen nyugodtak lehetünk. Románia semmiesetre sem fog ellenünk fordulni, mert rájött arra, hogy ellenünk való állásfoglalása teljesen céltalan és reá nézve is eredménytelen lenne, mert velünk szemben való állásfoglalása sem stratégiailag, sem politikailag nem javitana az entente jelenlegi helyzetén. Ismétlem: most már legalább is valószínűtlen, hogy Románia ellenünk forduljon inkább hiszem, hogy mellénk fog állani.*

— *Ezt a fordulatot, amely a román politikában bekövetkezett, a mai háborús helyzet okozta és mivel a jövőbe vetett bizalommal méltán és joggal reméljük, hogy helyzetünk folytonosan javulni fog, — erre mutatnak a nyugati és délkeleti harctereken történő örvendetes események is, — Románia külpolitikája változni most már egyáltalán nem fog. Egyébiránt Románia ma már a velünk kötött szállítási szerződéseiben rendkívül lojálisnak és előzékenynek mutatkozik és a vele való összeköttetésünk mindig kellemesebbé alakul.*

Ezután a konzul igen érdekes dolgokat mondott el a romániai német hírszolgálat szervezetéről, amely bámulusos precizitással és lelkiismeretes pontossággal informálja a központi hatalmak diplomáciáját és sajtóját a Romániában történő dolgokról, — majd ezeket mondta:

— *A központi hatalmak és Románia ke-*

reskedelmi forgalmát természetszerűleg nagyon lekötí és rendkívül akadályozza a háborús helyzet, azonban a jövő szempontjából a Romániával való gazdasági összeköttetéstől nagyon sokat remélhetünk.

Egy bolgár miniszter a helyzetről

Szófia, március 2. *Tonesew* pénzügyminiszter így nyilatkozott az általános helyzetről:

— *Meg kell állapítani, hogy az események megváltoztatták a nyugati arcvonalt. Az új négyes szövetség helyzete tartósan javul és a jövő új sikereket hoz a központi hatalmak és szövetségeik számára. Bulgária napról napra nyereséghez jut és az események a bolgár ügy megszilárdult győzelmének a bélyegét viselik magukon.*

Arra a fölmerült hirre vonatkozólag, hogy Szerbia külön békét kér a központi hatalmaktól, a pénzügyminiszter kategorikusan kijelentette, hogy ilyen béke lehetősége teljesen ki van zárva.

Az itteni politikai körökben a nyugati fronton kezdett német offenzívát a tavaszi döntések kezdetének tekintik. A harcok eredményes kimenetelében nem kételkednek.

Az olasz háború**Az intervencionisták helyet kérnek a kormányban**

Lugano, március 2. A *Corriere della Sera*-ban, amely eddig föntartás nélkül támogatta a *Salandra-Somino* kormányt, ma megjelent *Torre* képviselőnek egy cikke, amely éles szavakkal támadja a kormányt. A minisztérium működése különösen a pénzügyek és a gabona és szén beszerzése kérdésében, de a katonai kormányzat terén is sok kívánni valót hagy fönn. A minisztérium továbbá azzal is elszegelte magát, hogy minden érintkezést került a közvélemény orgánumaival és a parlament intervencionista pártjaival. *Az európai helyzet annyira kritikus lett, hogy most olyan döntéseket követel, amelyek a hatalmas világháború eredményei tekintetében elhatározók lehetnek. Az intervencionisták ezért azt követelik, hogy a kormány szélesítse ki alapjait és vegye föl azokat a legjelentékenyebb személyiségeket, akik az 1915-iki májusi napok eszméit képviselik. Ezek a személyek együtt viselik a felelősséget, ha eddig nem is tartoztak a kormányba és ha a dolgok nem jól ütnek ki, akkor az olasz nép bizonyára reájuk is fogja háritani a felelősség egy részét. Mivel azonban ezeknek a férfiaknak ma nincs befolyásuk a kormány magatartására és a kormány-politikai titkait sem ismerik, úgy érzik, hogy bizonyos felelősség terheli őket, a nélkül, hogy a megfelelő jogokat élveznék. Ennélfogva szükséges, hogy a kormány megerősödjék és erélyesebben cselekedjék.*

Lugano, március 1. (Magyar Távirati Iroda.) *Salandra* miniszterelnök visszautasította az intervencionisták követelését, hogy pártjukból minisztereket nevezzenek ki.

— **A liszt- és kenyérjegyek kiosztása.** A városi tanács értesíti a közönséget, hogy f. hó 3-án, 4-én, 5-én és 6-án, vagyis pénteken, szombaton délelőtt 8-tól 1-ig és délután fél 3-tól 6-ig, vasárnap délelőtt 8-tól 12-ig és hétfőn délelőtt 8-tól 1-ig és délután fél 3-tól 6-ig azok részére fognak a liszt- és kenyér-utalványok az 1916. március 25-ig terjedő időre kiadatni, akiknek az ellátásra való igényjogosultsága a f. évi március hó 5-től 11-ig bekövetkezik, vagyis akiknek készlete a fennálló szabályok értelmében való számítás szerint az említett időtartamon belől elfogy. A liszt- és ke-

nyér-jegyek kiosztása a következő helyeken történik: Az A, Á, B, C, Cs, D, E, É betűvel kezdődő utcákra a tűzoltó laktanyában; az F, G, Gy, H, I, J betűvel kezdődő utcákra a ref. egyház bérpalotájában, Hatvan-utca 1. szám alatt; a K, L, M, N, O, Ó, P betűvel kezdődő utcákra a Szent Anna-utca 12. szám alatti volt bünygyi osztály épületében; az R, S, Sz, T betűvel kezdődő utcákra a Simonffy-u. 2. szám alatti városi bérházban levő helyiségben; az U, V, Z, Zs betűvel kezdődő utcákra, továbbá a kertsek, erdőségek, mezőség és telepek, valamint az intézmények és testületek részére a Csapó-utca 15. szám alatti lisztirodában.

Városi közgyűlés előtt

— A jog- és pénzügyi bizottság ülése —

A város jog- és pénzügyi bizottsága Vargha Elemér dr. tb. főjegyző tanácsnok elnöklésével ma délután ülést tartott, amelyen a legközelebbi törvényhatósági közgyűlés elé kerülő ügyeket készítették elő.

Magoss György dr. tiszti főügyész elkészítette a Thaly Kálmán-féle 4000 koronás egyetemi alapítvány alapítólevelének a közgyűlés határozatának megfelelő módosítását. A bizottság a módosított alapítólevelét tervezetet elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek.

A város törvényhatósági bizottsága 1911-ben kimondta, hogy a Piac-utca 12. szám alatti Stenczinger-ház lebontása folytán értékelkedési járulékot fog kivetni a Piac-utca 2., 4. és 6. és a Csapó-utca 1., 3. és 5. számú házak tulajdonosaira. Az érdekelt panasszal fordultak e miatt a közigazgatási bírósághoz, amely elutasította a panaszokat, mint időelőttiakat, mert a közgyűlés még nem róta ki az értékelkedési díjat. Most azzal a javaslattal került az ügy a bizottság elé, hogy tekintsen el a közgyűlés az említett értékelkedési járulékok kivetésétől. Az idevonatkozó szabályrendelet ugyanis úgy intézkedik, hogy a közmű megvalósítása előtt és után föl kell becsülni az értékelkedési járulék kivetése alapján kiszemelt ingatlanokat. A közmű megvalósítása előtti becsülés nem történt meg s ennélfogva nem állapítható meg most már az értékelkedés. A bizottság a javaslatot elfogadta.

A debreceni Háztulajdonosok Egyesülete és egyes háztulajdonosok külön is azt kérték a várostól, hogy mérsékelje a vízdíjat az után a vízmennyiség után, amelyet a vízhálózat vízfogyasztás rendszeres ellenőrzése előtt fogyasztottak az egyes házakban. Tóth Emil dr. előadó tanácsnok javaslatára a bizottság úgy határozott a kérelem fölött, hogy javasolja a közgyűlésnek az említett ideig történt vízfogyasztás után eső vízidíj 50 százalékának elengedését.

A Magyar Aszfalt Részvénytársaság kérését, hogy a gyalogjárdák szerződésben megállapított fentartási díját 20 százalékkal emelje föl a város, szintén pártolja a bizottság.

Iklódy János városi iktató azt kérte a tanácstól, hogy arra az időre, amely alatt mint iktatóhelyettes, az iktatói teendőket ellátja, utalja ki részére az iktatói fizetést. — Kis Lajos városi szegényházi gondnok személyi pótlék megállapítását kéri a maga részére; Kőker Guszta né volt városi díjnok özvegye pedig a havi 30 korona kegydíjának föl-emelését kérte a drágaság miatt. A bizottság mind a három kérelmet elutasítani javasolja.

Podhoránszky Géza kir. műszaki főtanácsos utiszámlája kiegyenlítésére 2000 korona kiutalását javasolja a bizottság a csatornázási alaphól.

SZÍNHÁZ

Műsor:

PÉNTEK: *A nap lovagja*, színmű.

SZOMBAT: Délután: *János vitéz*, operett. (A Hadsegélyző Hivatal javára.) Este: *Zsuzsi kisasszony*, operett.

HIREK

A Fábry-Bakó hangverseny

*

Kedvünk volna a mai hangversennyel kapcsolatban néhány szót szólni arról a rendkívüli fejlődésről, mely a zeneileg elmaradt Debrecen az utolsó évtized alatt zenei központtá emelte. Debrecen jövője történetirója bizonyára különös figyelemmel és szeretettel fogja megírni a munka és lelkesedés ezen csodás eredményekben gazdag decenniumát. A mai hangversenyt is ez a korszakos fejlődés tette lehetségessé, mert csak annak eredményeül tudható be, hogy régi művészi intézményünk, a Zenede, olyan fejlődési fokra jutott, hogy Fábry Irmához hasonló művészi erőket köthetett Debrecenhez.

A ma esti hangversenyt, melyet a Hadsegélyző Hivatal és a Vörös Kereszt a megyeháza dísztermében rendezett a Bolgár Vörös Kereszt javára, ismételten beigazolta Fábry Irma, hogy nemcsak mint tanár, hanem mint előadó művész is elsőrangú. Műsorát Grieg, Schumann, Chopin s a velők ma már egyenrangú magyar star: Dohnányi műveiből állította össze. Aligha tudnánk megmondani, melyik művel ért el legnagyobb sikert, de talán közel járunk az igazsághoz, ha azt állítjuk, hogy Grieg misztikumának varázsa fogta meg legjobban a lelkeket. A G-moll ballada komor témájára épült variációk a harmonia és ritmikái lehetőségek és a hangszín olyan gazdagságát nyújtják, hogy azok hatása nyomtalanul nem enyészhetik el a hallgatóban. Nagyon sok és jól megérdemelt tapsot kapott Schumann szonátájának minden tételénél, a Dohnányi-rapszódia temperamentumos előadásáért, de különösen Chopin As-dur preludé-jéért. A zajos ünneplést két ráadással köszönte meg a művész.

Az est másik szereplője Bakó László, a Nemzeti Színház ünnepelt művésze volt, aki Dienzl Oszkár művészi zongorakísérete mellett énekelt hatalmas, tiszta, érces hangon, olyan énekbéli készütséggel, mely az énekművészi pályán is nagy sikereket biztosítana neki. Legnagyobb sikere Dienzl Oszkár csodaszép művével, a „Dal a cárrol” című énekével volt, melyet meg is kellett ismételnie.

A hangversenyen nagy és előkelő közönség volt jelen.

— Az özvegy román királyné meghalt. Bukarestből táviratozzák, hogy Erzsébet királyné, az 1914. őszén elhunyt Károly király özvegye, ma reggel meghalt.

Az özvegy román királyné halála nemcsak Romániára borít mélyes gyászt, de vesztesége az irodalomnak is, amelynek kitűnő művelője volt. *Carmen Sylva* néven számos kötetnyi költeményt, elbeszéléseket és regényeket írt és irodalmi munkássága általános elismeréssel találkozott.

Bukarest, március 2. Erzsébet királyné temetése vasárnap lesz. A királyné holttestét Curteadargosból az ottani székesegyházba viszik és ott helyezik örök nyugalomra.

Erzsébet Ottilia Lujza a Rajna jobb partján fekvő Monrepos kastélyban, Neuwiedben, 1843. december 29-én született. Atyja Wied Hermann (1814—1864) herceg, anyja Nassau Mária hercegnő volt. Költői hajlama igen korán megnyilatkozott. Már kisleány korában írt verseket, novellát, sőt a drámában is tett kísérletet. 1869-ben férjhez ment Károly hohenzollern-siegmaringeni herceghez, a későbbi román királyhoz. Művei német nyelven jelentek meg, nagy részének tárgya a román élethől és népköltészetből van merítve; Ro-

mánische Dichtungen (Leipzig 1881), Sturme (költemények, Bonn 1881.), Ein Gebet (novella Berlin 1882.), Jehova (Leipzig, 1882., magyarra fordította Goldis János, Arad), Die Hexe (Berlin, 1882.), Leidens Erdegang (u. o. 1882.), Peles Märchen (Leipzig, 1883.), Meine Ruh (lírai költemények, 2. kiadás, Berlin, 1886., 4 kötet), Handzeichmagen (u. o. 1884.), Mein Rhein (költemények, Leipzig, 1884.), Astra (regény, Bonn, 1886.). Munkáinak nagy része román nyelven is megjelent. Meister Manole című drámája a bécsi Burgtheaterben került színre. — Ujabb művei közül említhetők: Meerlieder és Handwerkerlieder; Seelengespräche; Märchen einer Königin; Unter der Blume, költemények; Mite Kremnitz-cel pedig Dito und Idem álneven egy sor regényt adott ki. 1896-ban megkapta a Pro literis et artibus gyémántjelvényét, 1897-ben pedig a budapesti tudományegyetem királyi engedéllyel doktori oklevelet küldött neki. Az orosz tudományos akadémia tagjává választotta.

— Debreceni hősök kitüntetése. A király Hanke Frigyes 16. huszárezredbeli őrmesternek, Sperlich Adolf 16. huszárezredbeli számvivő altisztnek, Kaszás Kálmán 7. huszárezredbeli tartalékos őrmesternek, Tyeluk Ferenc 16. huszárezredbeli 1. osztályú címzetes patkoló-mesternek az ellenséggel szemben különösen kötelességűi szolgálatuk elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján akodmányozta. A hadseregparancsnokság Virág László, Bogár József, Mester Ferenc, Karajos Lajos, Stefanik Vince 3. honvéddalozredbeli honvédeknek, Horváth Mátyás, Szilágyi Ferenc, D. Molnár János, Mucsi Imre 2. népfölkelő huszárnak a 2. honvéddalozredben az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül a bronz vitézségi érmét adományozta.

— A mulatóhelyek zárórája. Budapesti tudósítónk táviratozza: A kormány rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében a mulatóhelyeket és a korcsmákat március 15-ikétől kezdve éjjel után 1 órakor be kell zárni. A kávéházakra ez a rendelkezés nem vonatkozik. A rendeletet holnap fogja közölni a hivatalos lap.

— Gutenberg-utca Debrecenben. A Debreceni Könyvnyomdászok Szakegyesülete beadványt intézett a városhoz, amelyben azt kéri, hogy a rendőri palota mellett nyitandó új utcát Gutenberg Jánosról, a mostani Nyomtató-utcát pedig az első debreceni nyomdászról: Huszár Gál-ról nevezzék el. A tanács kiadta a kérelmet véleményezés végett a jog- és pénzügyi bizottságnak.

— A debreceni bombamerénylet negyedik áldozata. Dávid Miklós joghallgató, Dávid Sándor debreceni tanító fia tegnap Budapesten meghalt. Dávid Miklós nevére bizonyára emlékeznek még olvasóink a hajdudorogi görög katolikus püspökség ellen Debrecenben elkövetett bombamerénylet révén. Dávid Miklós is ott volt a pokolgépes csomag fölbontásánál. A püspökség ügyészének, Csath Sándor dr. ügyvédnek az irodájában volt alkalmazva akkor és a katasztrófa idején Csath Sándor ügyvédért ment föl a püspöki hivatalba. A robbanás az ő életét megkimélte akkor s úgy látszott, hogy a robbanás következtében kapott betegségéből is teljesen fölgyógyult. Azonban nemrégiben újabb kiújult betegsége és ágyba döntötte a fiatalembert, aki tegnap elköltözött az élők sorából a merénylet többi tragikus áldozataihoz.

— Amerika lánya, egy dollárkirálynő csodálatos kalandjainak harmadik folytatását mutatja be ma az Uránia. Ezen film joggal tekinthető az eddig létező legszenzációsabb filmnek. Nemcsak a tartalom és a fényképészet remek produktuma, hanem a sport minden ágából eszközölt felvételek is fentartás nélkül legnagyobb dicséretet érdemelnek. A mai kaland címe: „A vadnyugaton”, érdekesítő és idegizgató kaland, mely az előbbieket tulszárnyalja. Jegyek reggel 9 órától válthatók az irodában. Telefon 12—51.

— Négy-öt szobás modern lakást keres nagy szobákkal, tiszta, egészséges helyen, keleti fekvéssel gyermektelen házaspár. Ajánlatokat kiadóba „Állandó” alatt.

— **Katonai kinevezés.** A honvédelmi miniszter Biró Weisz Márton népfőlkelő I. osztályú számvivő altisztet a 3. népfőlkelő parancsnokság nyilvántartásában a háboru tartamára népfőlkelő gazdasági tisztihelyettesé kinevezte.

— **Ujabb 4000 fogoly-munkás a debreceni gazdáknak.** Debrecen város mezőgazdasági munkabizottsága Márk Endre udvari tanácsos polgármester elnöklésével ma délután ismét ülést tartott, amelyen behatóan foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy mennyi hadifogoly-munkásra van szükség Debrecenben a mezőgazdasági munkálatok elvégzésére. Arra az elhatározásra jutott a bizottság, hogy a Debrecenben levő 2000 hadifogolyhoz még 4000 foglyot kérnek a mezőgazdasági munkálatok elvégzése céljából. A fölterjesztésben rámutat a bizottság arra, hogy milyen nagy hátránnyal járna nemcsak a város anyagi haszna szempontjából, hanem közéleti szempontból is, ha a hortobágyi halastavak munkálataitól elvonják a foglyokat és e miatt nem lehetne idejére befejezni azokat. A városi tanács pedig külön fogja kérni a foglyok meghagyását a városi fakitermelésnél, mert csak így biztosítható, hogy a jövő téle elegendő tűzifa álljon a közönség rendelkezésére.

— **A sertésvásárló „bankárt” elítélték.** A debreceni törvényszék büntető tanácsa két napon át tárgyalta Hofer Albin István hírhedt szélhámos bűnpörét. Az ügyészség huszonhárom rendbeli csalás és két rendbeli sikkasztás büntette miatt emelt vádat Hofer ellen. Hofer nemrégiben a debreceni törvényszék fogházában töltött egy esztendőt s amikor kiszabadult, „Földbirtokosok Törlesztési Bankja” címen vállalatot alapított, persze pénz nélkül. A hiszékeny emberek könnyen beugrottak a hangzatos címnek és a szélhámos könnyűszerrel csalt ki a kölcsöntkereső emberektől 50—100 koronát előzetes költségekre. Balogh István és Erdős Antal debreceni lakosokat pénzbeszedőkül alkalmazta és 500—500 koronát vett fel tőlük kaució gyanánt, de ezt a pénzt a maga céljaira fordította. A múlt év októberében Hofer Albin István megjelent Hajduböszörményben és ott a hatósági közegek előtt Balla János dr. debreceni városi jegyzőnek adta ki magát s azt mondta, hogy Debrecen részére akar sertéseket vásárolni. Torma Bálint és Tóth András hajduböszörményi gazdákkal meg is alkudott 38 darab sertésre s az adásvételről Lindtner Sándor közjegyző által okiratot állíttatott ki, azután a két gazdától kicsalt 500 korona jutalékot. A törvényszék Hofer Albin Istvánt három évi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Fern Andra és Asta Nielsen.** E két világhírű film-művész szereplésével mutat be ma az Apollo két kiváló ujdonságot. Asta Nielsen a „Brilliansok” című detektívkomédiában, Fern Andra pedig „Az asszony lelke” című nagy drámában játsza a főszerepet. E kettős szerepléssel az Apollo műsora a legragyogóbb lesz és méltán szolgál reá a nagy érdeklődésre. E nagyszabású grandiózus műsor előadásaira jegyeket előre árúsít az Apollo pénztára délelőtt 11 órától.

— **A rotációs újságpapír fölhasználásának korlátozása.** A hivatalos lap mai száma közli a miniszterium rendeletét a rotációs újságpapír forgalmának és fölhasználásának szabályozásáról. A rendelet szerint a lapkiadóvállalatok és nyomdavállalatok, valamint a gyárak kötelesek a birtokukban levő rotációs újságpapír-készleteiket bejelenteni az Újságpapír Központnak. 1916. március 3-tól kezdve rotációs újságpapír fölhasználásával a következő terjedelemben lehet lapot kiadni: A szövegoldal terjedeleme 6 filléres lapoknál heti 49 oldal, a 12 filléres lapoknál heti 98 oldal; a hirdetési oldal terjedeleme minden lapnál annyi oldal, a mennyi megfelel az 1914. évi márciusban az illető lapnál elért egy heti hirdetési oldal terjedeleme 55 százalékának. Az a legkisebb napi egész oldal terjedeleme (szöveg és hirdetés együttesen), amelynek a Központ kisebbet nem rendelhet el, a következő: a 12 filléres lapoknál 8 oldal, a 8 filléres lapoknál 6, a 6 filléres lapoknál 4, a 4 filléres lapoknál 2, a 4 filléresnél olcsóbb lapoknál 2 oldal. A lapok a rájuk nézve irányadó heti oldalterjedelmet tetszős szerint oszthatják be.

— **Szoptatós dajkát** keresek kéthónapos gyermekekhez. Jelentkezzék gyermekével együtt Piac-utca 34. sz., I. emelet, 5. ajtó.

Jórávaló

munkásembert állandó alkalmazásra, belső munkára, jó fizetés mellett keresünk azonnali belépésre. **Hoffmann és Kronovitz könyvnyomda, Piac-utca 49.**

Bérbeadó tanyai birtok.

A vámospércsi kőut mentén, a pusztanagycserei 39 kat. hold, 285 □-ölet kitevő Dalmy-féle tanyai birtok 1916. évi Szentmihály-napjától számítva, összes épületeivel bérbeadó.

Értekezhetni: Debrecen, Arany János-utca 3. sz.

Életnagyságu mellképet

készítünk bármily kis fénykép után a megszólalásig hű művészi kivitelben harcban elesett, fogságba került, megsebesült hősökről, továbbá polgári egyénekről fekete kivitelben 10 koronáért, színesben 12 koronáért. Előleg 3 korona, a többi utánvét. Színes képeknél az arc, szem, hajzat és ruházat színe okvetlenül megadandó. Az arckép ajánlott levélben, az előleg postautalványon erre a címre küldendő: **Debreceni Független Ujság kiadóhivatala, Debrecen, Piac-utca 49.**

Legszebb háborús ujdonság!

Épen most jelent meg

Uray Sándor debreczeni reál. lelkész, kiváló népies író műve:

ÖRÖKZÖLD KOSZORÚ HÓSEINK SIRHALMÁRA.

Vigasztaló könyvecske a világháború gyászviselői használatára.

A mű benső értékéről, gazdagságáról bizonyosságot tesz annak egész terjedelme.

Aki ezt a könyvecskét elolvassa, könnyei fejszáradnak, lelke megnyugszik; a gyász télenése helyett az Istenben bizó munka mezejére visszatér s áldást mond még arra is, aki kezébe juttatta az „Örökzöld koszorút!”

Hiszük, hogy ez a mű hatalmas eszköze lesz magyar népünk talpraállásának s a fájdult helyett egy szebb jövő megteremtésének.

A 160 oldalra terjedő 12¹/₂—8¹/₂ cm. nagyságu, szebbe tehető, gyönyörű emlékkönyv ára diszes fekete kemény vászonkötésben, dombornyomással és aranyozott címfelírral darabonként 1 korona.

Megrendelhető a kiadóknál:

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ

könyvkiadóhivatala

Debrecen, Piac-utca 49..

APRÓ HIRDETÉSEK

Finom hímzéseket, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családanya — olcsó árak mellett. — Kéri a n. é. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntartsa. Késes-utca 37. Nyiriné.

Földek a monostorpályi határban 5-től 50 holdas parcelláig haszonbérbe kiadók. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-u. 17.

Észnövignetta színesként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Aranyat-ékszert, brilliáns, zálogjegyet vesz, meghívásra hához is elmegy Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Házvezetőnőt keresek, ki jól és önállóan főz, nagy cseléd segítségével. Meyer Józsefné, H.-Nádudvar.

Jó fizetéssel és lakással, irástudó kocsis, aki számolni tud, március 1-ére felvételtk Frenkel Jenőné, Arany János-utca 60.

Eladó ujföldön a Prack-féle 4 hold föld. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-u. 17.

A MACSON

a Deákdülőben, 22 kat. hold, elsőosztályu, kiváló minőségű feketeföldi tanyabirtok, lakóház, istálló, göré stb. jókarban lévő gazdasági épületekkel

eladó.

Értekezhetni délután 4—5 óra között Dr. HEGEDŰS LORÁNT ügyvéd irodájában, Simonffy-utca 2/B. sz. alatt.

Somossy László cég

HAJDUBÖSZÖRMÉNY SZÁLLÍTÓJA

kirakatalban látható a

Tavaszi Costümkelme

és ruha-selyem

ujdonságai.

Csapó-utca 3. és 5. számú házban

jelenleg Klein Ignác által bérelt

nagy bolt és raktárhelyiség

1916. november hó 1-re kiadó.

Értekezhetni az Alföldi Takarékpénztárnál.

Kiadó

Május 1-re **Kossuth-utca 13. számú ház** utcai emeleti uri lakás 6 szoba és mellékhelyiségek. Az egész lakás lezárható. Doktoroknak igen előnyös.

Május 1-re **Kossuth-utca 26. sz. 4** szoba udvari földszintes lakás, tiszta udvar, vízvezeték.

Május 1-re **Varga-utca 16. sz. alatt** 3 szobás utcai földszintes lakás, vízvezeték

Azonnal bérbe vehető **Kossuth-u. 7. sz.** udvari II. emeleti 3 szobás és mellékhelyiséges modern lakás. Értekezhetni **Kardos László** üzletében, Kossuth-u. 9.

Szappanfőzőmestert keres,

ki önállóan tud főzni, azonnali belépésre a „BÓNI” Gyártelep és Mezőgazdasági Részvénytársaság, Nyirbátor. Ajánlókörök keressék fel a vállalatot személyesen. — Csak önálló vezető-állásban levők pályázzanak. :: :: ::